

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piat'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:
Jof'a si Duminec'a.

Pretiul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterue 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la d. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primesc. — Manuscrise nu se
retramtu.

Anul u XLIII.

Nr. 83.

Joi, 18|30 Octobre

1879.

Brasovu, 30/18 Octubre.

Amu aratatu la mai multe ocasiuni că natur'a dualismului austro-ungaru recere cu necessitate unu echilibru continuu intre cele doue parti ale monarhiei, astfelu că nu se poate petrece nimicu mai momentuosu in Austri'a, fara că se aiba unu resueta in Ungari'a si viceversa. Amendou state numai pena atunci potu trai in pace unulu langa al-tul pena candu isi voru poté tiené cumpen'a.

Acésta o aduce cu sine uniunea reala, prin care sòrtea unei parti este directu legata de a celeilalte. Altuceva ar' fi candu intre Ungari'a si Austria ar' esiste numai o uniune personala, adeca candu cele doue state ar' fi cu totulu independente de olalta si ar' ave numai monarchu, nu si ministeriu comunu. In casulu acest'a s'ar' poté face transformarile cele mai radicale in administratiunea interioara a unui statu, fara că acésta se mai aiba vre influentia asupra celuilaltu, desvoltarea amen-durora ar' poté se fia mai multu seu mai puçinu diferita. Uniunea reala inse poate esiste numai ce esista o consonantia intre desvoltarea statelor, cari au incheiat'o.

Ca alte cuvinte natur'a dualismului nu éta că cele doue parti ale imperiului se fia guvernate dupa diferite sisteme. Acésta s'a accentuatu de numerate ori de cătra barbatii de statu austro-ungari si de aci vine si interesulu celu mare cu care urmaresce fiecare parte, ceea ce se petrece in cealalta.

De aceea trebuie se no surprinda tacerea ce domnesce momentanu in Ungari'a, pre candu in Austria se prepara schimbari radicale in administratiune. Este acésta numai linistea inaintea fur-tunei seu că este unu semnu alu slabiciunei? Cumu vine, că acei Maghiari aprigi, cari incretieau mà-nosu fruntea la cea mai mica miscare a opositiunei federaliste din Austria si strigau din resputeri că dualismul este in periculu, tacu acuma că si candu ce se petrece dincolo de Lait'a nu i-ar' privi ei de locu?

Mai multu inse, ómenii guvernului Tisza isi dau-si linisti opinionea publica de acasa asupra situatiunei si a face pe cei din Austria se creda că ei nu se temu de consecintie ce le-ar' ave politica ministerului Taaffe asupra viitorrei desvoltari interioare a monarhiei. Ce diferintia intre 1879 si 1871! Unde sunt astadi aperatori infocati ai dualismului.

Ministeriulu Tisza si ómenii sei se scin cu musca pe caciulu, loru le este acuma mai multu de a face se se primésca proiectele de lege privi-tore la administrarea Bosniei si a Herzegovinei, cumu ar' poté der' se faga gura mare intrunu-momentu candu ambla a stringe si mai tare legaturile de comunitate ce esista deja intre Austria si Ungari'a? Desbaterea asupra cestienei bosniace incepe in curéndu in diet'a ungara, joculu celu rechii se va continua, opositiunea va strigá earasi, tradare" si proiectele guvernului voru fi cu tóte asta primeite.

Unde este omulu situatiunei in Ungari'a? Pe Tisza ilu mai tienn numai pentru că nu si-a finit inca de totu missiunea. Cine va fi inse succesorulu seu dupace afacerea bosniaca va fi regnata si va veni si lui rendulu de a se retrage? Eata unu momentu insemnatu care preocupa astadi spiritele barbatilor de statu din Ungari'a, cari se intréba déca conglomeratulu de partida, care se numesce „oposițiune intrunita“ este capabilu de a luá in spatele sale mostenirea atat de indatorata a ministeriului Tisza.

Se pare că in privint'a acésta opinioniile sunt forte diferite. Nu de multu a aparutu o brosura scrisa de unu conservatoru intitulata „Hungaricae res“ care tractéza tem'a acésta si ajunge la rezultatulu că numai baronulu Paulu Sennyey poté se omulu situatiunei. Sennyey, dice brosuri'a, poté se fi adi ministru-presiedinte déca accepta politica

esteriora a comitelui Andrassy, in fine ilu provoca se sustiena de aci incolo acésta politica initiatu de Andrassy si se sté pe langa program'a politicei interioare, pe care elu (Sennyey) a proclamat'o la 1875.

La 1875 a cerutu si br. Sennyey o reforma radicala a administratiunei, óre se fia elu omulu acel'a de statu care va fi chiamatu o sustiené echilibrulu intre sistemulu de guvernare din Austria si celu din Ungari'a?

Brasovu 15/27 Octobre a. c.

In rândul trecutu amu vorbitu despre proiectele de adresa ale comisiunei alese de camer'a domnilor din Austria, astazi ne vomu ocupá de proiectele comisiunei insarcinate cu redactarea unei adrese că respunsu la discursul tronului de cătra camer'a deputatilor.

In adunarea deputatilor sunt, precum scimus, autonomistii in majoritate, de aci vine, că proiectul majoritatii membrilor din comisiune inca contiene ideile si principiele partidei autonomiste. Elu este redactatul de insusi comitele Hohenwart, care a fostu alesu cu 14 voturi contra 8 de raportor. Proiectul de respunsu alu majoritatii este prin urmare de-o deosebita importanta, dintrul se poate cunoșce, ce'l puçinu in lineamente principali, program'a autonomistilor. Inainte de a ne dá o parere despre elu lasamu se urmeze in traductiune fidela pasagiele de capetenia ale acelui proiectu de adresa, care a fostu primitu in comisiune cu 14 contra 8 voturi ale decembristilor.

Dupa o mica introducere proiectulu lui Hohenwart dice: „In acelasiu spiritu, in care Maiestatea Vóstra memorati cu bucuria faptulu, că acumă s'au intalnitu pe teremulu activitatii comune constitutiunale deputatii tuturor regatelor si tierilor chiamate aci fara deosebire de ginte si de limba si fara alterarea convictiunilor lor de dreptu, saluta si camer'a deputatilor acésta impregiurare, că unu gagiu alu firmei sperantie, că cu ajutoriulu lei Dumnedieu va succede a realizá im pacarea si intellegera generala si a intari astfelu din nou legatur'a popórelor, cari de sute de ani au fostu intrunite fratiesce sub sceptrulu Maiestatii Vóstre si a inaltilor Vostri predecesori, pe basa constitutiunala pentru alte multe sute de ani, pentru că Austria, fidela missiunei sale istorice, se implinesca problem'a, ce a-ti binevoitu Maiestatea Vóstra a-o aratá cu cuvinte atat de sublime:

„Intenția arata de Maiestatea Vóstra de a face posibile prin simplificarea administratiunei mai mari economii, nu potemu decât se-o salutam cu bucuria. O decentralizare corepondetore a administratiunei, totodata chiamata unor organe autonome viabile spre rezolvarea problemelor ei, nu numai că va folosi visterie in modu insegnat, ci ne va dá si posibilitatea de a crea o administratie, care, cunoscendu-trebuințele si dorintele poporatiunei din propri'a contemplare, poate se le multiamésca pe aceste mai siguru, mai iute si mai cu deplinatate, de cătuse intempla acuma, si de aceea va posedea in mesura mai mare in credere a poporatiunei.“

„Asigurarea pregratiósa a Maiestatii Vóstre, că guvernulu se va stradui necurmatu de a cultivá nu numai interesele materiale, ci si cele spirituale ale tuturor popórelor a-cestei parti a imperiului cu aceiasi ingrigire, ne obliga a multiami cu cea mai mare caldura.

„Implinirea conscientiosa a dispositiunilor legei fundamentale asupra egalei indreptătiri a tuturor popórelor, va fi unulu din mediul cele mai sigure, de a asigură constitutiunei recunoscerea ei cu aceiasi bucuria din partea tuturor popórelor si vomu fi gata in totu timpulu de a conlucrá la acestu scopu si a vindecá ranele, cari le-au causatu trecutulu celu mai de aproape.

Esprimandu apoi multiamirea, că relatiunile cu marile poteri sunt bune, proiectulu accentuáza speranti'a, că prin cultivarea intereselor austriace in Orientu „potemu se fimu incă tuva de sediunati penteru marile jertfe ce ni le-au impus evenimentele in acea parte a Europei; o regulare corespondetore, c'unu scopu definitu alu administrarei Bosniei si Herzegovinei va contribui multu la acésta.“

„Cătu de mare si este cerculu problemelor nóstre, speramu totusiu, că prin moderare propria si prin intrebuintarea intelépta a timpului le vomu resolvá astfelu, că se se poate asigurá o tienere regulata a sesiunilor corporilor representative, cari in timpulu din urma au fostu in multe privintie impedeate, avându dietele prea puçinu timpu la dispositiune. De mare insegnatate este inse-pentru binele tierilor singuratici si alu legaturei lor comune, că dietele provinciale, cari sunt chiamate in prim'a linea de ascuti representarea drepturilor si a intereselor differentelor regate si tieri, se si poate desvoltá in tóte privintele neimpedcate activitatea lor.“

„Marea missiune istorica a Austria este esprimata in cuvintele imperatesci, că ea se fia unu adaptu pentru drepturile tierilor si ale popórelor sale in legatur'a lor nedespărtita, unitara. Spre implinirea acestei missiuni voru conlucrá tóte popórele cu entusiasmu, si cu iubire creditioasa si cu devotamentu nestramutabilu privescu la persóna sacra a Maiestatii Vóstre, că la paditoriu celu mai inaltu alu acelei missiuni, că la aoperatoriu dreptului si alu libertatii adeverate.“

„Dumnedieu tienă, Dumnedieu protegă si binecuvinteze pe Maiestatea Vóstra!“

Eata esent'a proiectului de adresa alu autonomistilor, celealte parti sunt numai o simpla parafrasa a mesagiului. Cetindu pasagiele citate ale proiectului lui Hohenwart cu atentiu, trebuie se ne dicem, că nu este nici o mirare că, dupa ce la desbaterea generala n'a cerutu cuvenit nici unu membru alu comisiunei, s'a ridicatu reportorul minoritatii decembriste Dr. Sturm si a declaratu in numele celor 9 consoji ai sei, că minoritatea nu poate accepta proiectul majoritatii de baza a desbaterei speciale, deoarece fiecare pasajiu dintrul se afla in opositiune directa cu vederile minoritatii. Totodata a anuntat Dr. Sturm, că minoritatea a redactat unu contra-proiectu alu seu, despre care roga a se face mentiune in procesulu-verbalu.

Despre adres'a minoritatii suntemu scutiti de a perde multe cuvinte. Cunoscem prea bine spiritul, de care sunt conduse manifestatiunile de februarie acésta ale nemtilor suprematisti de 12 ani incóce. Merita inse a memorá, că in introducere isi dau silintia a arata „mare multiamire“ pentru că in fine au intrat si Cehii in Reichsath, convinși fiindu, că „diversitatea parerilor nu va formá o pedeacă neinvincibila pentru o activitate comună a reprezentantilor legali ai popórelor austriace.“ Dupa acésta lauda constitutiunea care „dă drepturi egale tuturor tierilor si popórelor“ si speră că pe langa moderatiunea tuturor va fi possibilu a se intielege fara că se fia de lipsa a modifică legile fundamentale, apoi urmáza:

„Camer'a deputatilor nu a potutu inse se aduca in consonantia convictionile de dreptu deosebite, cari punu in intrebare esistentia legilor fundamentale, cu juramentulu depus pe respectarea loru. Camer'a deputatilor dincontra este de parere că intre dreptulu constitutiunal si negatiunea s'a nu pote se esiste nici unu compromisu . . .“ „Ar' fi forte durerosu, deca prin lupte inoite constituionale s'ar' paralisáearasi activitatea pacinica comună a unei legislatiuni productive si s'ar' face imposibila o folosire intelepta a timpului.“

Proiectul minoritatii finesce prin a accentua „unitatea dreptului de statu austriacu“ cu alte cuvinte centralismul nemtiescu, care identifica mai multu seu mai puçinu interesele suprematiei germane cu interesele statului.

Proiectele de adresa separate ale ambelor partide din camer'a domnilor si a deputatilor inaugura lupt'a intre autonomisti si centralisti, a careia rezultat final va fi decideriu pentru viitora sistema de guvernare nu numai in Austria ci si in Ungaria. Partid'a autonomista procede spre marea suprindere a suprematistilor cu-o moderatiune si c'unu tactu admirabilu si observa o disciplina exemplara, neasteptata.

Fiiindu-că cuventul federalismu este atatu de urgisitu la contrari, majoritatea camerei austriace evita intrebuintarea lui. Cehii, Polonii si partisaniii lui Hohenwart so numescu pe sine nu federalisti, ci „autonomisti“ si nu mai dicu că urmarescu scopuri federalistice ci numai „autonomistice“, ear cuventul „federalismu“ l'au stersu cu totulu si au pus in locul lui „decentralisarea.“ Nemtii au semtut tactic'a autonomistilor si-o spunu pe facia că prin aceea că autonomistii au schimbaturu numele obiectului aspiratiunilor loru, nu au renuntat la aceste aspiratiuni. „Ceea ce voiesce se ajunga comitele Hohenwart cu ai sei,“ dicu Nemtii, „este desfintuirea acelui Austria, in care amu crescutu cu totii, este negarea acelui statu, la care ne tienemus de onore a apartiene, in favorea unui organismu, care pena acuma nu a mai esistat niciodata, in favorea unei discomponeri a imperiului intr'o grupa de state mici si de cantone . . .“

Si ce credu ore decembriștii că Cehii pentru a-aceea au intrat in Reichsrath că se contribuie la fortificarea acelui sistem pe care l'au combatutu in timpu de 16 ani? Atitudinea membrilor camerei domnilor, a dlui Schmerling si consocii, dovedește dincontra că partid'a fidela constitutiunei vede periculul apropiandu-se. Guvernul a voit u se impacă pe lordi pe bas'a unui compromisu intre proiectul majoritatii si alu minoritatii, d'er' nu ia succesu. Cav. de Schmerling a declarat in timpu de intr'unire a partidei sale, că incheierea unui compromisu este impossibila deoarece vederile ambelor proiecte sunt cu totulu diferite. Sub asemenei impregiurari se prepara o lupta infocata intre autonomisti si centralisti. Cesti din urma se tienu mortisius de liter'a constitutiunei, d'er' nu le va folosi nimicu, timpulu loru a trecutu.

Mesagiul Domnescu

citit in Senatu si la Camera.

Domnilor senatori! Domnilor deputati! Unanimitatea pusa de d-vosra in resolvarea uneia din cestiunile cele mai spinose ce au preocupat Romania va crea drepturi nesterse la recunoscinta a tierii. Acésta unanimitatea dovedita incaodata că, in cestiunile cele mari nationale, Romanii sciu a pune de o parte ori ce consideratiune, ori ce spiritu de partida, spre a nu se gandi de cătu la interesulu generalu. Acésta cestiune comună a constatatu din nou că, de si Constitutiunea nostra, că orice opera omenescă, pote ave defectele sale, inse chiaru acestea nu se cuvinu a fi indreptate, că unele ce facu parte din paculu nostru fundamentalu, de cătu atunci, candu reform'a este simtita de intréga natiune.

Atitudinea poporului romanu, reserv'a ce elu si-a impusu, inteleptiunea ce a aretat margininduse in aceste impregiurari delicate in cerculu discutiunii legale si evitandu ori ce turburare, care aru fi potutu compromite interesele Romaniei, a justificat incaodata credint'a ce amu pus in intelligent'a si prevederea politica a acestei tieri. Candu o natiune se afia in asemenei conditiuni, ori-care aru fi greutatile ce i'saru infascisjá, ea le pote privi fara temere. Ea pote pasi inainte cu incredere in viitorul seu.

D-loru senatori, d-loru deputati! Opera d-lorvostre că Adunari de revisuire este terminata. Acum

d-le vostre aveti că Adunari ordinare a pasi la lucrari legislative, care nu potu suferi intardiare.

Inchidiendu d'er' astadi sessiunea Camerelor de revisuire, in virtutea art. 95 din Const. declaru deschisa sessiunea estraordinaria a Camerelor ordinarie si anume pena la finele lunei curente Octobre.

Datu in Bucuresci la 12 Octobre 1879.

Urméza semnaturele Domnitorului si ale ministrilor.

Espunere de motive.

Pentru a me conforma votului Camerei de revisuire din 6 Octobre currentu, amu onore a supune desbaterilor d-vostre alaturatulu proiectu de lege, prin care se acorda naturalisarea romana israelitilor notati intr'insulu, cari au servit sub drapelul in timpulu resbelului pentru independentia.

La art. 2 se prevede scutirea gradelor inferioare de taxa de 200 lei pentru diplomele de indigenatu, infinitiata prin legea din 21 Martiu 1868 si timbru, pentru cuventul că acestia in generalu nedispunendu de mijloce, n'ar' fi in stare se platasesca acésta taxa.

Aceiasi consideratiuni au facutu, că gradele inferioare din armata se fia aparate de taxa pentru brevetele ordinului „Stelei Romaniei.“

Ministrul de resbel. D. Lecca.

Proiectul de lege.

Art. unicu. Se acorda naturalisarea romana israelitilor, cari au servit sub drapelul in timpulu resbelului pentru independentia. (Urméza numele celoru 888 de Israeliti cari au servit in armata.)

Art. II scutesce de tac'a de indigenatu si de timbru gradele inferioare.

(Acestu proiectu de lege a fostu primitu de Senatu cu 31 contra 2 voturi.)

„D-nii C. Olanescu, ingineru, St. Falcoianu si E. Arion coloneli, sunt insarcinati se reprezinta statulu romanu, inse numai cu votu consultativu, pe langa comisiunea technica numita de poteri pentru delimitarea frontariilor romano-bulgare la punctul Arab.-Tabia. Comisiunea europeana se va intruni pentru prim'a óra la Silistra in diu'a de 19/27 Octobre. In aceasta comisiune din partea Francei se afla d-nulu Lalane, de curéndu sositu in capitala. Actual'minte ingineru siefu alu serviciului de poduri si siosele din Francia, si membru alu Institutului, d-lu Lalane e o vechia cunoscintia a Romaniei. D-sa a fostu adusu in tiéra de principale Stirbei, pe la anulu 1853, impreuna cu dnulu generalu Davila, si a fostu chiaru profesorul alu batranilor nostri ingineri. Demisionandu din cauza impunerilor ruse de pe atuncea, d-sa a fostu peste doi ani insarcinatu se studieze Dunarea de la Cernavoda pentru lucrari de navigatiune, astfelui in cătu cunoscse forte bine Dobrogea si impregiurimile Siliștrei. La acea lucrare, au ayutu in serviciu, elevi-conductori, pe dnii C. Aninosieanu, C. Brezoianu si Zotu, adi ingineri. D-lu Lalane e forte simpaticu Romaniei. Primari'a capitalei va profitá de cunoscintiele sale spre a lu consultá in privint'a lucrarilor pentru cauñisarea Dambovitiei. Marti sér'a d. ministru alu instructiunei ia oferit u unu prandiu de gala, la care au asistat si alti d-ni ministri.

Atragemu atentiunea autoritatilor superiose bisericesci gr. or. asupra corespondintiei de mai la vale, care arata starea bisericei si a scólei din Toplita romana intr'o lumina destulu de trista.

De pe malul Muresului superioru 15 Oct. 1870.

Stimate D-le Redactoru! Cu tota stim'a vinu a Ve roga, se benevoiti a dă locu in colonele pretiuitului diuariu ce redigeti urmatoreloru mele orduri, in o causa de interesu publicu, forte momentuosa.

Eram inca copilu pe tempulu, candu in comun'a montana Toplita romana se planuise redicarea unui edificiu santu, care pentru o comuna ce posede 4000 suflete, nu acum, ci cu dieci de ani inainte de asta, fu neaparatu de lipsa, intielegu edificarea unei biserici! Semtiul religiosu crestinescu ce mi'l plantă in anima maic'a inca in copilaria mea, in continuu me mustre si indeamna că fiu adeveratul alu religiei mele a partini drepturile bisericei, scólei — ba, că civile, si ale comunei natale in intelepsu loru adeveratul.

Pela anulu 1869 cu unu scopu sublimu creditosii de confess. gr. or. se apucara a edifica biserica colosală in comun'a nostra Toplita rom., căci materialulu necesaru pentru unu edificiu oricărui de grandiosu ne stă la spatele noastre, peatnumai se-o cladim, apa e la 30 de pasi, lemnul picara (stau se cada) pe noi, pamentul numai focu sei damu, căci la momentu avem caramida in abundantia, ce ne mai trebuie? maestri suntem noi — si in urma totusi ne mai sunt de lipsa 23.000 si căteva sute floreni in valuta, căci parale avem prea multe! . . . si astfelui vomu avea o biserica că si care nu va esiste in intreaga Transilvania — asta fu bas'a fundamentala pe care se procesa edificarea bisericei noastre, care are in lungime 23, ér in latime 9 orgii, cu galeria pe ambe partile internului pena la altariu si cu doue turnuri.

Unu poporu fora biserica si scóla e perdutu d'r tristu lucru că si noi suntemu perduți cu biseric'a (intielegu murii goli) si scol'a ce-o, avem că lucru dorerosu! nu potu dă testimoniulu, că s'au interesă de binele publicu, unoru persone, cari in locu de a se ingrijii de biserica seu scóla, aplicate sunt a se nesui spre ruinarea acelora, sprijininduca latirei culturei in poporulu de saugelase, mai gata sunt a se lepadă de religiune, nationalitate, ma chiaru de Ddieu, decătu a se ingrijii de binele si prosperarea bietului mocanu. Domnii conducători ai bisericei noastre, la anulu 1869 fara de a avea unu crucieru in depositu pri repartitiune incepura a edifica biserica grandiosa memorata, care intru adeveru ar' poté servi in modelu intregului continentu alu riului Muresiu, in acestu edificiu, inca la anulu 1872 se puse su coperisius. Asia remase pena astadi, fara turnuri nevaruitu, scutulu paserilor, unu obiectu sprijininduca nationalitatilor straine conlocuitore, cu ilu numescu: „Topliczai oláh papoknak kaszatolnecze — jó volna pálinka gyárnak“ etc. etc. ear acuma, dupa cum me informau bine dela d-lu G. V. peste puçinu tempu se va vinde pe cala licitatiunei publice pentru pretensiunea de 4700 fl. provenita din redicarea aceluiasi adificiu santu.

Pe calea repartitiunei dupa cumu fuí bine informatu au incursu peste 23000 fl., cu care suma era a se edifica biserica prin intreprindatorulu G. V. Neacceptanduise la terminulu fipsatu inse mai multu de sum'a de 14000 fl. a abdisu de continuarea edificarei; — poporul de pe spatele caruia chiar pe cale executiva in vreo cătiva ani s'au storsu cate 9, 18 si si căte 56 fl. v. a. de fiecare jugheru — s'a disgustatu, ba ce e mai multe, multe familii, cari neavendu cu ce se mai plătesca particie'a deja repartita au ajunsu la sapa de lemn, li s'au luat judecatoresce vestimentele din spate, vitiul, vac'a (laptele din gur'a copililor) boulu dela jugu si in fine chiar si proprietata pentru de a se plati ceea ce datorea, astfelui catusi refugiul in strainatate familii intregi.

Comuna Toplita romana alu carei hotaru are o estensiune de 27.000 jughere de pamentu, a avut paduri colosală, si mai alesu dela pacea ce s'a facut la 1869 intre posessoratu si fostii coloni; totu atunci s'au impartit padurile dupa numerul jugherilor atatu fostilor coloni, cătu si comunei precum si bisericelor si scóelor in table separate, cu acea ocasiune si biserica gr. or. si-a primita particie a s'a, — si deca vomu intrebă că ce s'a intemplatu cu dens'a? nu vomu poté respunde altu ceva, decătu că amu facut ghesiefturi cu ea, si ce ghesiefturi? amu esarendat'o noi intre noi, amataiat'o, amu pradat'o; 60 jughere leamu vendutu in data dupa predarea in possesiune a aceleasi cu 4000 fl. si 120 jughere padure neau mai ramas si noue se mai traimus si catu tempu? numai 6 ani grasi de arenda. In anulu primu de esarendan s'au taiatu peste 2000 si pote peste 3000 lemn de plute, dintre cari o parte au fostu trasa la tineretul Muresului, aceste se vendura cu sum'a rotunda de 6000 fl. au mai ramas 1400 lemn de plute in padure, cari in Septembre 15 a. c. le venduramu à 2 floreni bucat'a la negotiatorii din Sz. Reghinu in sum'a de 2800 fl. la olalta facsum'a de 8800 fl. v. a. numai in anulu primu de esarendare, in ceilalți ani nu ne ramane atâtă padure, se mai potem face astfelui de ghesiefturi. In Nii. 11, 12 si 13 ai „Telegrafului Român“ la incepulum anului curentu fuse escrise vendiare aceloru lemn, inse din nenorocire crescendu Muresiul mare inainte de a se vinde in folosulu bisericei si a se plati macaru de datori'a de 4700 fl. fura transportate (inca in luna lui Aprilie a. c.) in Ungaria si pretialu acelora luneca in buzunariul esarendatorilor si pe candu acesta se impli-

erman'a biserica se inclină spre ruinare si deodata cu dens'a se vedu a disparé si creditiosii ei.

Nu mai e sperare pe asta lume că se vedem în edificiul grandiosu alu bisericei nostre finitul — nu! caci dupa cumu dice si correspondentulu dijului „Kelet“ in Nr. 205 a. c. pag. 2, descriindu satoria s'a la Borszék totu despre biseric'a nôstra „fugoyt a nervus rerum gerendarum“, nu mai aveau sperantia de a se mai continuă edificarea, caci lipitorile satului s'a pusu pe mizg'a bradului si pêna candu nu voru crepă de acel sucul, nici noi nu vomu avé biserica.

Cu cătu se intereséa domnii conducetori si gheştari ai bisericei si comunei Topliti'a romana in fronte cu preotii mai tare de biseria, cu atâtua mai puin se ingrijescu de scola, care ajungéndu la putredine mai cade pe copii, servindu peste véra de staul la vitieii parochului vecinu. Cu astfelui de conducetori bravi au inzestratru provedinti'a pe poporul romanu din Topliti'a rom., cari nici de biserica, nici de scola nu se ingrijescu, nici rusinea de omeni, ba chiar' nici temerea de D-dieu nu se leaga de densii. Destulu că biseric'a de jumetate edificata, isvóra de venite nu avemu, a cersi nu merge nimene, padurea, din care mai eră sperantia a se ajutera edificarea, a devenitru prad'a ghesiefarilor si lipitorilor comunali, poporulu a saratu, in fine trebuie se desperamu, se ne facemurcii séu ori-ce ne-omu face, că biserica nu avemu! la scola ambla vitieii! . . . ba ne conducemus unu primariu care pentru falsificare de testimoniu in anulu 1868 séu 1869 fù eliminatru dela institutulu teologicu din Sibiu! Ce se mai astepm? Ce viitoriu mai are bietulu mocanu? nimicu băt'a in mana si la drumu!!

In fine scusatime, Stimate D-le Redactoru, caci puterile nu'mi concesera a scrie asia cumu asiu fi amtu, si primiti Ve rogu asigurarea profundului respectu.

*Ioane Cristea
sateanu in Topliti'a rom.*

Espositiunea de vinuri in Brasiovu.

Carpe! diem! este de recomandatru atatul gîmului cătu si proprietarilor, caci timpulu tace trece si unu momentu perduto aduce unu veacu a pocaintia. Miseri'a insepe de a bantui tiér'a, a a trecutu dela vechi'a ei locuintia — cas'a tieranului — deja in palatiile domnesci toti o simtimu că esista, toti suferim prin ea. Déca amtu se-o combatem cu succesu trebuie se ne amtu toti in contra ei si ast'a o potem face priu aceea, că findu o tiéra curatu agricola, se facem cunoscutu strainilor productele agriculturiei noastre, caci numai in modulu acest'a le vomu poté decide pôrta esportului. Ei bine prin ce mediu se le facem cunoscute? Prin espositii, dér' aceste trebuescu arangiate in stilu si cu publicitate anasi mai mare decatul o avu espositiunea tienuta in Brasiovu, caci altmintrea sunt ilusorie. Chiaru si obiectele espuse in Brasiovu, meritau a fi vîdute si gustate de straini. Intre 23 espunetori, nu numeru altfeliu destulu de micu, erau firme a renume mare, cumu sunt comitii Teleky, eredii comitelui Mikó, baronii Kemény Istvan si Apor, regat si societatea pentru esportarea vinurilor transilvanene (Erdélyi pincze egylet), pre langa mestia unii proprietari mici si cátiva comercianti de vinuri. Dér' numerulu espunetorilor este prea micu in proportiune cu numerulu producentilor de vinuri bune.

Intre vinurile espuse juriulu s'a aflatu coninsu a laudá — caci premii nu erau — pe cele vinuri produse de viti'a indigena, că escelente, sia pe a le D-lui Herman din Fogarasiu, cari erau rurari cumpere dela tieranii diu comunele Springu si St. Mari'a. O dovéda evidentă că si vinurile comune inca suntu bune, potendu ele suporta conisntia cu acele speciale adeca produse prin via strina. Altcumu faptulu acest'a este unu secretu publica la noi. Admirarea cea mai mare au avut-o ince vinurile rosii, si intre aceste Oporto, Medoc si Carbenet, aceste intru adeveru in privintia gustului, a colorei cristaline si a buchelor intrecu pe departe Bordeaux-ulu celu mai finu si scumpu cunoscutu la noi in comerciu. Dér' minune, că totu că venitoriu este si la noi alu vinului rosii, că mai bene cautatu si mai aptu pentru esport, totusi Transilvani'a produce vinu rosu pejoju. Caus'a poté fi tractarea lui, dificila in privintia cumu este trasulu, implutulu si curatieni'a, lucuri cu cari vinarii la noi comitu inca multe pecate. Din anu in anu incepe a se inmulti producerea vinurilor rosii, caci producentii suntu

consci de valórea lui. Astfelu reformele introduse in vieritulu transilvanénu, desi inca tenere, promituu venitoriu splendifidu pentru bunastarea tierii nnu lucru fôrte de dorit, caci frumós'a Transilvania este o adeverata enigma in ásta privintia, fiindu o tiéra dotata de natura cu tote bunatatile ei in mesura mare si totusiu bietulu seu poporu atâtua de seracitu. Ar' fi numai o perdere de timpu, déca amu voi se cautamu dupa causele acestei seraciri, ele nu numai că ni sunt fôrte bine cunoscute, dér' trebuie se fimu totodata si convinsi, că déca voim se conservam proprieitatea, despre care dispunem astadi, si pe langa aceea se ne mai inmultim averile materiale — o necessitate imperativa — trebuie se ne punem cu tota diligintia si statornici'a pe munca.

Vieritulu ne ofera teremu economicu fôrte insenmatu, pe care tocmai noi Romanii amu poté progressa rapede si cu mare succesu, déca amu sci se'l cultivam cumu se cade. Cea mai mare parte a viilor din Transilvani'a sunt proprietate romanescă si Romanulu e cunoscutu că vieriu bunu Lipsesce numai, că tieranulu se fia instruitu asupra foloseloru celor mari ale unei vii rigolate. Preotii si invetiatorii nostri ar' fi chiamati in prim'a linea a se ocupá seriosu cu vieritulu si a indemná pe tierani la cultivarea rationala a viilor loru. Finismu in sperantia, că aceste puçine observari nu voru remané fara efectu. Trebuie se ne vedem mai bine de interesele nôstre economice. Si cea mai mica u'pasare in privintia acésta ne poté aduce daune mari si irreparabile. Fiacare momentu e scumpu, se nu lu lasamu se tréca nefolositu si, candu va mai fi o espositiune de vinuri, se nu lipsescă dela ea firmele romane

Dr. N.

Din camer'a romana.

Reproducemus din discursulu dlui Blaremberg urmatorele:

D. N. Blaremberg, luandu cuventulu, dà citire propunerei facute de 56 d-ni deputati, cari ceru că, in cestiunea revisuirei art. 7 din Constitutiune, votulu se se faca pe fatia, declarandu, că in casu de refusu, voru votá contra luarei in consideratiune a proiectului guvernului. Combatendu apoi pe d. Carp, care 'si-a esprimitu mirarea pentru saraci'a argumentelor celor din opositiune, d-sa arata că chiaru primulu ministru si ministrulu de esterne au declarat că, déca n'ar' fi pressiune din afara si d-lor ar' fi nerevisionisti. De aci resulta că nici guvernul nu este convinsu de bune-tatea solutiunei ce propune, că totu ce invoca in favórea acestei solutiuni este fort'a necesitatiei, presiunea esterna. Proiectul guvernului chiar din primele renduri se vede că contine ideea emanciparei. Intr'adeveru in noulu articol 7 se pune cuventulu „esercita“ alaturi de cuventulu „d'obedire“ ceea ce da a se intielege, că la noi a fostu o clasa de omeni desmosteniti, cari avea „d'reptulu, d'er“ erau lipsiti de „esercitulu“ acelui dreptu; cu alte cuvinte recunoscemus că voim a face reparatiunea unei vechi nedreptati, ceea ce nu insemnă alt-ceva de catu o adeverata emancipare. Afara de acésta list'a guvernului confirma ideia emanciparei; ea exclude emanciparea individuala, că ceea ce este coletivu nu poté fi individualu. La noi nu esista israeliti pamenteni, dupa cum a afirmat'o insusi d. Cogalnicénalá 1869, dicendu că ei forméza o nationalitate straina Romanilor. Dupa cum avemus dreptulu a respinge invasiunea straina ce vine cu baionete, totu asia avemus dreptulu a respinge si invasiunea ce se presinta sub form'a deghisata a ospitalitatiei. S'a imputatu unor oratori că au vorbitu de Talmud, de institutiunile si dogmele religiose ale evreilor. Ei bine, acei oratori au voitul se dovedesca cu acésta impetrirea acestui neamu, care nu admite că legile lui bisericesci se fia subordonate legilor civile, ci tindu tocmai din contra. Apoi israelitii de la noi s'a introdusu prin frauda, si sunt de parte de a puté fi compacati in privintia moravurilor loru inventive cu evreii din alte tieri. Apelulu, ce au facutu evreii de la noi la protectiuni straine, dovedesce că ei nu au sentimente romanesce si că, a'i introduce intre noi, este a introduce inimicul in cetate.

Singurulu argumentu invocat in favórea proiectului, depusu de guvern, este presiunea esteriora. Dér' singurul d. ministru de esterne a declarat formalu, că Europ'a nu ne cere nici se ne evreimu, nici se ne ucidemu, si că tote puterile au cele mai binevoitóre sentimente pentru România. Eata dér' că gogoriti'a esecutiunei europene dispares. Totu ce se poté intempla este nerecunoscerea independintiei nôstre. Acésta nerecunoscere inse nu trebue se ne sperie. Cá se dovedesca acésta oratorulu citéza mai multe pasage din Maurice Block, din cari resulta, că recunoscerea nu adauge nimicu la esistentia unui statu, si că totu-d'una celu ce sufira mai multu este statul, care nu voiesce se recunoscă. D. Blaremberg face apoi mai multe citatiuni din tractatulu dela Andrianopolu si diu Conventi'a dela Paris, prin care dovedesce, că România, inainte de congressul din Berlin, avea dreptulu de autonomia interna, complecta si necontestabilă. Déca chiaru puterea cáttra care eram tributari, si interdicea dreptulu de a se amestecá in administrati'a nôstra interna, cine si in numele carui dreptu pote astadi se intervină? (Aplause.) Cestiunea evreilor stă in strinsa legatura cu perderea Basarabiei. Ni s'a luat Basarabi'a si acumu ni se cere Moldov'a! Déca Europa este hotarita astadi se tienă man'a nu numai la inscrierea principiului din art. 44, dér' si la esecutiarea lui dlinica, acésta echivaléza cu insusi negatiunea statului romanu, si atunci ne potem intreba: cine mai domnesce in acésta nenorocita tiéra? (Aplause.) Intr'unu asemenea casu este mai bine si mai demnu se dicemus Europei: nu me sinucidu, omora-me! si Europa, cunoscându astadi mai bine cestiunea, va regretá ea cea d'antea sentintia ce a pronuntiatu contra Romaniei, si nu va cere mai multa decatul potem dă. — In privintia listelor, d. Blaremberg dice, că déca vomu concede principiulu acésta alu listelor, atunci nu mai suntemu stapani de a desbate si limita in modu arbitrar numerulu.

S'a disu că, cu tota restrictiunea din art. 7, n'amu facutu nimicu, caci numerulu evreilor a mersu totu crescându dela 1866 incóce. Acésta probéza că n'amu luat destule precautiuni, că n'amu acoperit bine mierea, cum dicea nemitoriu Eliade. Argumentul d-lui ministru de esterne, cum că si alte tieri au fostu silite se asimileze pe evrei, nu are nici o taria, caci acele tieri nu s'a aflatu in fața unei adeverate invasiuni, cumu ne aflam noi. — Dupa acésta ie in aperare opositiunea in contra imputarilor, că a lacomitu dupa potere si că nu ar' fi vorbitu la proiectu, apoi continua:

D. ministru de esterne ne amenintia cu superarea Europei. Dér' totu d-sa a constatatu că intre poteri nu mai esista acea armonia perfecta. Déca este astfelui, avemusianse pentru noi in favórea unei solutiuni mai rationale si mai drepte. Din corespondentia diplomatica resulta că Itali'a cere inscrierea principiului, dér' nu cere se controleze si esecutiunea lui. Asemenea, Rusia se tiene in resava asupra acestei cestiuni. Ei bine, lipsa de intielegere a unei singure puteri cu cele-lalte, este de ajunsu a tiené vointia loru in esieciu, osea ce este de unu mare folosu pentru oi. S'a mai invocat că argumentu imprejurarea că tiéra a cedat Basarabi'a, si că trebue se cedam si de astadata. Dér' Basarabi'a nu ni s'a cerutu, ci ni s'a luat cu forti'a, pe candu evreii nu ni se ia, caci atunci amu binecuventat pe Europa — ci ni se dă. Ei bine, acestu daru nu lu vomu primi de cătu candu va fi dovedit, că si elu ni-se impune cu forti'a baionetelor (aplause). . . „Singurulu lucru, pe care Europa poté se'l céra si se'l obtiea de la noi, in numele ideilor civilisatiunei moderne, cste nnu omagiu la principiulu că deosebirea de confesiuni nu constitue in Statul Romanu o causa de inegalitate si de esclusiune.

D. Blaremberg da citire in fine unei scrisori a lui Garibaldi, spre a areta, cu cata caldura eroulu dela Caprera apera caus'a nôstra inaintea lumei civilisate. Garibaldi insusi, a carui anima este eminentemente umanitara, nu a statu nici unu momentu la indoiala asupra adeveratului mobilu alu resistentiei nôstre caci a veditu, că aci nu este de catu o cestiune de esistenta pentru România. Ori de cate ori se cere unei tieri, seu unui individu, ceva nedreptu, ceva umilitor, este de datori'a ei séu a lui că se resiste. Ei bine, trebue se resistam, nu altufeliu, ci moralmente. Si numai candu vomu fi amenintati de unu periculu mai mare, de catu acela alu nerecunoscerei, atunci vomu reflectá si vomu avisá, la ce este de facutu.

Romanii din Macedonia. Sub acestu titlu publica „Binele Publicu“ din Bucuresci urmatorele estrase din diarele grecesci. Diuarulu grecescu „Efimeris“ scrie:

„Se vorbesce si se scrie chiaru multu relativu la scóole romanesce ce se stabilescu mereu prin satele dintre Epiru si Macedonia. Afara de aceste scoli mai suntu si biserici ce s'a construitu prin acelési sate si in cari se face slujba in romanesce. In generalu agentii romani urdiescu neobositi machinatiunile loru tenebróse (!) si au intentiunea, se pare, de a tramite mai multi tineri din aceste sate, că se 'si faca studiele in Bucuresci. Mai multu inca, se vorbesce de curen'ta numire de consuli romani la Larisa si la Ianina.“ Pe langa desaprobaarea energica ce ne face „Efimeris“ si „Journal d' Athenes“ ne adreséa urmatorela apostrofa si urmatorulu consiliu. Ce vede Romania in aceste tieri departate? N'are ea destule nevoi la densa, pentru a se mai apuca se viseze imposibilulu? Aru face mai bine se lucreze la desvoltarea concitatienilor sei tieranii dela Dunare si de a se scapa de lepr'a jidanésca ce vré se 'i-o altoiesca Europa, in locu de a se gandi la tieri straine ale caror populatiuni nici nu sciu de esistintia României.“

România — adauge „Binele Publicu“ — nu viséaza imposibilulu si nu vrea nimicu altu-ceva in acele tieri departate, ale caror populatiuni nici nu sciu de esistentia ei, de cătu se ajute pe fratii — cari ori cătu de departat voru fi totu frati romani — ce voiescu a redeșteptá simtiulu nationalu printre ai loru si-a 'i scapá de absorbtuinea la care lucrăza, cu nu scim si felu de machinatiuni, nesce straini, cari au mai multe nevoi că noi la densii, de cari ei s'ar' poté ocupá mai cu folosu, straini cari si pe aici pe la noi intr'unu timpu,

despre care acum se poate dice, a fostu odata că nici odata intinsese unu feliu de manchinatii, de si tiér'a nostra era destulu de departata de eu. Romau'ia vré in fine se ajute pe fratii ei a nu 'si perde limb'a si nationalitatea si, déca e adeveratu că au ajunsu, din caus'a vitregiei timpiloru, a nu sci de esistint'a s'a, so afle că esista o Romania care se gandesce la ei cu iubire. Lucru dreptu si suntu, pe care Grecii aru trebui se 'lu respecte, déca voru se fia si ei respectati de ceilalti.

LITERARIU.

Amu primitu in timpalu din urma mai multe opuri noue romane interesante. In numerulu venitoriu vomu incepe o Revista literara si bibliografica. Astazi dàmu locu urmatórei scrisori :

Brasiovu. 27 Octobre 1879.

Domnule Redactoru ! In interessulu instructiunie nôstre primare ve rogu se luati notitia in stimabilulu D-V. diuariu despre urmatórea conclusiune a venerab. Consistoriu diecesanu din Caransebesiu :

Nr. scol. 449 — Dlui Dometiu Dogariu, invetiatoriu in Satulungu.

Opulu D-Tale si alu Domnului invetiatoru Ioan Dariu, „A r i m e t i c a“, esaminandu-se si afandu-se cerresponsabilitoia scopului, s'a introdusu că manualu in scólele nôstre confessionale pentru incepatori. Ceea ce ve aducem la placut'a cunoscintia in acea firma sperantia, că D-Vôstra veti starui a continuá acestu opu in acelasi modu si pentru celelalte despartieminte ale scólei poporale.

Caransebesiu, din siedint'a consistoriala a senatului scolaru, tienuta in 26 Septembre 1879.

Episcopulu diecesanu :

Ioanu Popasu m. p.

Cu totu respectulu alu D-Vostre stimatoriu

Iouu. C. Tacit.

Music'a romana.

Domnule Redactoru ! Mai multi barbati, cari ne-amnalesu placut'a cariera musicala, ne-amu hotaritul prin multa sirguintia d'a redactá si noi unu diaru musicalu, care se co-prinda Compositiuni originale, si adunarea tutuloru Canteclorii vechi romaneschi, avendu dreptu devisa „Cantecele poporului se nu se uite.“ Acestu, diaru intitulatu „**Lyr'a Romana**“ va aparé odata pe septemana si va coprinde, pe langa note musicale, si portretele cu biografiele Compositorilor, si Cantaretilor mari.

Nu promitemu multu că se damu puçinu, dér' ne vomu sili se formâmu din diarulu nostru, pe cătu fortiele ne voru ajutá, unu diaru instructivu chiaru si pentru aceia, cari nu s'au ocupatu inca de musica. Pentru acestu sfîrsitul vomu traduce si vomu publicâ intr'insulu si istoria Musicei, dela inceputulu ei si pêna astazi vomu tratá despre tôte progressele noue in acést'a arte, vomu fi totu-deauna in curentu cu Cronic'a musicala din strainatate, vomu vorbi de music'a de la noi etc. Speram că vomu avé concursulu in lucrarea ce vomu intreprinde si de luminile acelor din tiér'a nostra cari sunt devotati acestei arte.

Terminu D-le Redactoru multiuminduve, — de ospitalitatea ce ne dati si facêndu unu apelu la toti cari simpatiseaza si dorescu prosperitatea acestui diaru de a ne dà sprînghiloru si a nu face, că elu se aiba sôrtea tuturor scrierilor de arta din tiér'a nostra.

Abonamentulu se face la magazinulu de musica C. Gebeauer, calea Victoriei (Mogosioei) peste drumu de grădină Episcopiei, si la librari'a Grăeve, in faç'a Theatrului.

Pretiulu abonamentului : pe anu 20 lei, pe siése luni 11 lei; pentru strainatate 24 lei pe anu, pe siése luni 11 lei.

Bucuresci Octobre 1879.

Administratorulu :

I. Vasilescu.

Diverse.

(Calator'a Domnei Romaniei.) Cetim in „Monitoriu“ : A. S. R. Dómn'a, terminandu 'si cur'a, care a datu resultatele cele mai satisfacatore pentru restabilirea sanatatiei Sale, a plecatu, Sambata 6 Octombrie v. curentu, din Amsterdam si a sositu sér'a la Neu-Wied, unde a petrecutu diu'a de Duminica impreuna cu August'a S'a mama. A dou'a di, Luni 8 ale curentei, Alteti'a Sa Regala a mersu la Baden-Baden unde, sosindu-nóptea, a fost primita la gara de A. S. R. Marele Duce Domnitoriu de Baden, care a condus'o la castelulu seu, unde o asteptá A. S. R. Marela Ducesa Luisa. A. S. R. Dómn'a a petrecutu diu'a de Marti 9 curentu, impreuna cu M. M. L. L. Imperatulu si Imperatés'a Germaniei, cari se aflau la Baden, unde obicinuescu a petrece in fia-care

anu o parte a tomuei, impreuna cu August'a Loru fiica si ginere A. A. L. L. R. R. Marele Duce si Marela Ducesa de Baden. Mercuri, 10 curentu, dimineti'a, A. S. R. Dómn'a a plecatu din Baden si s'a indreptat spre castelulu dela Weinburg pe laculu de Constanti'a, unde va petrece o septemana cu Augustii printi ai A. S. R. Domnului si dupa acést'a se va intórce directu in tiéra.

(Unu monument la Rahov'a.) Dupa o telegrama din Vidin, tramisa diarului „Vitosiu“ din Sofia, principele Alexandru alu Bulgariei, visitandu Rahov'a, a ordonat ca in celu mai scurtu timpu se se redice unu monumentu pentru onoreea si memor'a ostasilor romanii cadiuti in lupt'a de la Rahov'a.

(O femeia eroica.) Unu faptu fara precedent in istoria militara a Italiei s'a petrecutu la Florenti'a. Unu soldatu din alu 11-lea batalionu de Bersaglieri, numitul Mariotti, fiindu bolnavu de mai multu timpu si silitu se nu ésa din casa, refusa cu staruintia de a fi condusu la spitalu. Intr'o dimineatia camaradii sei ilu ridicara din patu si'ludusera la visita medicala. Care nu fu uimirea medicului vediendu, ca soldatul Mariotti, dintr'o familia numerósa din San-Ambrogio, aprópe de Turin s'a fostu angajatu in 1866, in momentulu candu Itali'a se luptá cu Austri'a, pentru a permite fratelui seu, insuratul si tata a siése copii, se romana in famili'a s'a. Inzestrata cu o fortia rara (ea lucra in minele din Piemont) ea sciu a insielá, in momentulu mobilisarei, supraveghierea medicului. La Custoza pentru stralucit'a sa conduita, ea primi medalia valórei militare. Dupa resboiu, ea continua serviciulu seu. Regele audiendu despre aceasta trimise acestei eroine crucea Ordinului seu; mai multu inca, elu ordoná că ea se fia tramisa in data in famili'a s'a cu o pensiune de 300 livre. „S. R.“

Cu 1-a Octobre stilu vechiu 1879 s'a inceputa unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Pentru quartalul alu IV-lea 1879 cu conditiunile din fruntariu.

Rogamul pe domnii aceia, alu carorù abonamentu espira cu 30 Sept. st. v. 1879, că se grabesca cu renoirea lui, că se li se poate tramite fóia regulata.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire ro-gati a ne tramite adressele loru esacte, arestandu si post'a cea mai aprópe de loculu, unde locuiesc.

Nr. 870/a. f. v. gr.

3—3

Concursu.

Pêna in 31 Octobre a. c. inclusive, se voru poté substerne suplice la aceasta comissiune pentru urmatórele stipendie vacante :

1. Unu stipendiu de 60 fl. v. a. pe anu la unu institutu de economia in patria.

2. Doue stipendie de căte 20 fl. v. a. pe anu la meseria.

3. Doue stipendie à 25 fl. pe anu la institutu de cadeti din Sibiu.

Concurrentii voru avé a dovedi, că suntu grani-tari, si că suntu deplinu senatosi, apoi in specie voru documenta :

Cei de sub 1 si 2, că au absolvit ver'o scóla triviale séu trei clase normali, ear' coi de sub 3. că suntu suscepiti in institutulu de cadeti; in urma toti, că suntu cu portare buna, facu progressu si că suntu seraci.

Din siedint'a Comissiunei administratorie de fondurile scolastice granitairesci.

Nasseudu 11 Octobre 1879.

Pentru presiedintele :

Mihalasiu,

Secretariulu :

Muresianu.

Nr. 4628/879/pret.

2—3

Concursu.

Din partea oficiului pretorialu alu tractului Fagarasius se comunica, că in urm'a conclusiunui ambelor Comune Voil'a si Cuiculu micu se va esarenda podulu preste Oltu, pe lêngă urmatórele condi-tiuni :

1. Licitarea se va tiené la 3 Novembre a. c. 9 ore antemeridiane in cas'a de vama.
2. Esarendarea se incepe cu 1-a Ianuariu 1880 si se finescă cu finea lunei lui Decembrie 1882.

3. Inainte de licitare fiascecare licitantu este deoblegatul representantie ambelor Comune face cunoscute, că in bani, hartia de pre-séu in ce 'i va consta cautiunea, care este a se depune in terminu de 15 dile dupa citare, caci la dincontra se va tiené un'a noua licitare pe spesele si pericolul respectivului.

4. Alte conditiuni obveniente se voru face noscute cu ocasiunea licitarii si inchieri tractului.

Fagarasiu in 16 Octobre 1879.

Pretura Fagarasiana.

Scóla de desemnu pentru fete.

Facu cunoscute onoratului publicu, că in primele ale lunei lui Novembre r. c. stilu nou va incepe primul cursu la scóla mea de desemnu pentru fete. Inseriile se potu face in atelierulu meu in cas'a Dm Greissing, Valea lata Nr. 51, Parterre la drept in fiacare di dela 11—12 ore inainte si dela 5 dupa ameadiu.

Carlott'a Jakab,

absolventa a Academiei de pictura

Imprumuturi ipotecari cu anuitati

acórdă institutulu subsemnatu proprietarilor de imobile in cetati si sate sub conditiuni avantajate astfelui, că prin plat'a la semestru a unei sume totu de-aun'a egali, in care sunt socotite si talu si interesu, intr'unu numeru determinat anii se stênge intrég'a detoria. Aceste imprumuturi se dau

a) pe 10 ani, fiindu a se respunde in anii semestrali de 7 fl. 36 cr. dela 100 fl. v. a.

b) pe 15 ani cu anuitati semestrali de 5 fl. 78 cr. dela 100 fl. v. a.

c) pe 20 ani cu anuitati semestrali de 5 fl. 05 cr. dela 100 fl. v. a.

Sub acelesi conditiuni institutulu rescumpără pretensiuni ipotecari.

Informatiuni mai de aproape, cumu si formularul de cereri, se dau la cerere verbală ori in scris gratuit in bireulu institutului (strada Bayer Nr. 1) cumu si pe la toti agentii nostri din afara.

Sibiu 21 Octobre 1879.

„Albina“

1—3

Institutu de creditu si de economie

 Subsemnatii facu prin acést'a cunoscute onoratilor musterii si onor publicu, că si-au assortat

Magazinulu

de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru **haine de tômna** si de **éerna** din fabricile **interiére** si **esteriére** si se recomenda cu confectionarea prompta de totu felul de **haine barbatesci**, cu preturi cele mai moderate. **Costume de tômna** dela 25 fl. in susu.

Cu tota stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

—14

Cursulu la burs'a de Viena din 29 Octobre st. n. 1879.

5%	Rent'a chartia (Metalliques) . . .	68.45	Oblig. rurali ungare	90.50
5%	Rent'a argintu (impromutu nationalu) . . .	70.50	" " transilvane	87.50
Losurile din 1860 . . .	128.25	" " croato-slav	91.50	
Actiunile bancei nation. 839 . . .	—	Argintul in marfuri	—	
instit. de creditu 264.75	—	Galbini imperatesci	5.58	
Londra. 3 luni . . .	116.85	Napoleond'ori	9.31	
		Marci 100 imp. germ.	57.65	

Editoru : Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu : Dr. Aurel Muresianu
Tipografi'a : Ioanu Gött si fiu Henreiu